

Nemocnice v Českém Brodě byla založena na samém konci 19. století. Vznikla tak, že se přestavěla budova zrušených kasáren, aby vyhovovala tehdejšímu zdravotnickým představám. První pacienti nastoupili 30. dubna 1905. Brzo se ukázalo, že jedna budova nestačí, proto se začalo s přístavbami. Vznikl dokonce i parčík. Rozšiřování nemocnice skončilo až v 80. letech minulého století, ale bylo pořád co opravovat a vylepšovat.

Šeď oprýskaných nemocničních budov jen podtrhovala pochmurnou náladu oné doby, kdy se českobrodská nemocnice stala místem, kde jsem po ukončení studia měl zahájit svou lékařskou kariéru. Psal se rok 1972, doba začínající normalizace tvrdé totality.

Paradoxně ti z mých kolegů, kteří po srpnu 1968, kdy do Československa vpadla sovětská vojska, zakládali na pražské lékařské fakultě stávkové výbory a ohnivě vyzývali všechny kolegy k boji proti okupantům, ti všichni se dostali na pracoviště do Prahy, což bylo pro většinu studentů prakticky nemožné. Dodnes zastávají významné lékařské posty, a když se jich někdo zeptá, jaká že to byla tehdy doba, svorně jako jeden muž říkají, jak za bolševika těžce trpěli. Často dokonce ukazují na kolegy, slušné a nevinné lidi, kteří tehdy stáli stranou politického dění, a tvrdí o nich, jak hnusně se tehdy chovali.

Taková hodnocení slýchávám dodnes, když z Miami přijedu do Čech na návštěvu. Připadá mi to nejen trapné, ale i zbytečné, po těch dlouhých letech. Někteří lidé prostě mají potřebu pořád si něco dokazovat a vysvětlovat. Chudáci, zřejmě musí sami před sebou. Nerozumím tomu, já býval odjakživa tolerantní, tak nás s bratrem rodiče vychovali. Koneckonců, ty lidi nebudu soudit já, ale ten PÁN nahore.

„V Praze na klinikách by tě k ničemu nepustili a tam v Českém Brodě na interně aspoň budeš mít možnost získat obrovské zkušenosti,“ řekli mi moudře rodiče. Jako vždycky měli pravdu.

Tehdy už byl můj bratr v emigraci, ale naši si o něj nepřestávali dělat starosti. Žili jen pro nás dva, o jejich blízké se postaral Hitler. Žádné dědečky a babičky jsem nepoznal.

Za pár ušetřených peněz rodiče koupili malé autíčko, fiátka šestistovku, aby jejich Jiříček nemusel do práce každý den dojíždět vlakem.

Rodiče nikdy žádné auto neměli, ani tehdy módní chatu nevlastnili, ale na jídle se u nás nešetřilo. Oba byli v kuchyni znamenitými mistry. Leckterý z kolegů by mohl vyprávět, jaké to bylo, když jsem si přivedl své mimopražské spolužáky na nedělní oběd.

V nemocnici tehdy měli auto jen primáři, takže celé osazenstvo hned pozorně registrovalo, že nový

sekundář z interny do práce dojíždí autem z Prahy. Dvě moje nové kolegyně to ale kvitovaly s radostí. Domluvili jsme se a já je pravidelně cestou nabíral, takže už se nemusely trmácet vlakem. Bral jsem to jako samozřejmost.

Během měsíce jsem poznal i další kolegy. Na interně nás bylo šest, pana primáře nepočítám.

Po pár týdnech si mě pozval do své kanceláře.

„Kolego, jsem přesvědčený, že jste už dostatečně obeznámen s chodem oddělení i odborně připravený na to, abyste začal sloužit noční služby,“ řekl mi, aniž zvedl oči od papírů na stole. „Budete na oddělení sám, ale kdyby se něco složitějšího semlelo, můžete zavolat příslužbu. To neděláme často,“ dodal stejně nevýrazným hlasem a ani teď nezvedl oči od stolu, na němž kraloval velký popelník plný vajglů.

Primář mi připadal na svoji funkci velmi ostýchavý. Říkalo se, že na společenské dýchánky nechodí, to už opravdu musel, když se tam někdy objevil. Možná stále žil ve stínu svého otce, legendárního primáře interny, který v nemocnici kraloval před druhou světovou válkou. Jeho věhlasné diagnostické schopnosti byly pověstné široko daleko, dokonce občas býval zván na pražskou druhou interní kliniku k přednáškám. To tehdy už něco znamenalo, že si nějaký venkovský primář dovolil

vyučovat pražské studenty. Profesionální náfučky to rozhodně netěšilo.

Do první noční služby jsem byl zasvěcen velmi rychle, protože jsem učenlivý. V tom nejhorším, třetím patře hlavní nemocniční budovy se nacházely lékařské pokoje. Každý doktor vyfasoval vlastní pokojíček, což byl na tak malý špitál dost velký luxus.

Na chodbě byly rozestavěny stolky a křesílka, takže sloužící lékaři z různých oddělení, když se jim nechťelo spát a byla jim dlouhá chvíle, si tam mohli sednout a poklábosit.

Pokud neotravovaly zdravotní sestry, nebo dokonce pacienti zbytečnými telefonáty, během nočních služeb se pařilo. Zpátky se, pokud vím, nedržel nikdo. Láhve se otevíraly jedna za druhou, jako by byly zadarmo. Většinou byly, díky vděčným pacientům. Kolega z chirurgie měl ve své skřínce takovou zásobu, že by se za ni nemusel stydět lecjaký bar.

Doktorský mejdan obvykle začínal po osmé hodině večer, kdy bylo po nočních vizitách a pacienti byli ošetřeni. Party sloužících lékařů se měnily každý večer, ale program zůstával monotónně stejný. Pijatyky se pořádaly denně.

Občas byl jejich hladký průběh narušen telefonátem z pohotovosti, a to jsme pak nešťastníka všichni litovali, že musí do práce. Přávali jsme mu rychlý návrat, aby o nic nepřišel.

Dnes už takovéhle věci neexistují. Tady v USA, kdyby se to provalilo, sebrali by nám všem licenci a možná by nás i zadrželi a vyšetřovali. Dodnes se divím, že tenkrát v Českém Brodě nikdy nedošlo k nějakému průšvihů. Zázrak!

Jednou při noční službě zavolali i mě. Pohotovostní ambulance byla mimo hlavní budovu, v nemocničním parčíku v malém domečku. Těžší případy záchranka vozila přímo do nemocnice, ale tentokrát se jednalo jen o interní konzilium. Mladý pacient si zlomil prst a prý si hodně štavnatě stěžoval na bolesti hrudníku.

Musel jsem se cestou z hlavní budovy přes parčík hodně motat, ale jak už to bývá, při vyšetřování pacienta jsem se probral, takže si mého stavu nevšimla ani sestra, a když jsem skončil, dokonce mi oba poděkovali. Pacientovi se ulevilo a bolesti za chvíli zmizely. Celá záležitost netrvala ani dvacet minut. Kolegové v hlavní budově mě radostně uvítali a hned byl důvod k dalšímu přípitku.

Mejdany končily po půlnoci. Lékaři se odebrali do svých pokojů s nadějí, že bude klid – a většinou také byl.

O nočních mejdanech se skoro nikdy nemluvalo, stejně jako to prý je v Las Vegas. Místní říkají, že co se v Las Vegas semele, to tam také zůstane. Což je zřejmě důvod, že se tam tak rád. Takže i kdybych

nebyl jen nový sekundář, stejně bych si o předešlé noci nedovolil ani pípnout.

Jednou takhle ráno po noční službě jsme šli s panem primářem na vizitu. První byl na řadě ženský pokoj. Pět pacientek se tvářilo spokojeně, jen zářily před velkou vizitou. Jenom jedna, taková milá osmdesátiletá babička, se mi zdála ne-svá a nervózní. Pacientce se říkalo paní hraběnka, nikdo vlastně nevěděl proč. Sklonil jsem se k ní, abych ji uklidnil.

„Představte si, pane doktore, že v noci padaly flašky z nebe,“ pošeptala mi do ucha.

Ostatní pacientky si významně ťukaly na čelo, jako abych si toho nevšímal, že je ta paní divná. Pan primář s ostatními lékaři odcházel z pokoje a já se chystal za nimi, ale hraběnka na mě upřela vážný, starostlivý pohled. Jako by si přestávala věřit, že v noci něco viděla.

Přišel jsem k její posteli a vzal paní hraběnku za ruku, abych ji uklidnil.

Samozřejmě, že ta pacientka žádné halucinace neměla. Předešlý večer jsme s kolegy v rámci mimořádně bujaré nálady vyhazovali prázdné flašky z oken. Předháněli jsme se, kdo dohodí nejdál. To jsem prozradit nehodlal, ale najednou jsem se před tou paní zastyděl, až mě polil pot na těle.

„Paní hraběnko, už se vám dýchá lépe?“ řekl jsem co nejstarostlivějším hlasem a pohládl ji po tváři.